

F..., dnia 30 lipca 2020 r.

**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI
SKARBOWEJ
W ...**

2020-07-30

Znak Sprawy: 2001.IWW.0921.17.2020

UNP-2001-20-038221

Egz.nr 1

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:

Urząd Skarbowy w ...
ul. ...

I.1. Imię i nazwisko kierownika jednostki kontrolowanej:

... – Naczelnik Urzędu Skarbowego w ...

II. Imiona, nazwiska i stanowiska służbowe kontrolerów:

1. ... – starszy ekspert skarbowy (koordynator kontroli),
2. ... – starszy specjalista,

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

28.05.2020 r. – 18.06.2020 r.

IV. Zakres kontroli:

Prawidłowość przebiegu procesu egzekucyjnego oraz rejestrowania zdarzeń w Egapoltax dla tytułów wykonawczych z najstarszą datą wpływu.

IV.1. Okres objęty kontrolą:

2019 rok.

IV.2. Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli:

- art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. z 2020 r., poz 605 z późn. zmianami),
- § 2 ust. 3 pkt 5 lit. a statutu izby administracji skarbowej, stanowiącego zał. nr 5 do zarządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lutego 2019 r. w sprawie organizacji Krajowej Informacji Skarbowej, izby administracji skarbowej, urzędu skarbowego, urzędu celno-skarbowego i Krajowej Szkoły Skarbowości oraz nadania im statutów (Dz. Urz. MF poz.12 z późn. zm),

Skarbowa

- art. 6 ust 5 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz.1092).

V.1. Ocena skontrolowanej działalności ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Wyniki czynności przeprowadzonych w zakresie objętym kontrolą uzasadniają przyjęcie oceny pozytywnej z uchybieniami.

Ocena powyższa dokonana została w oparciu o kryteria określone w dokumencie Kancelarii Prezesa Rady Ministrów „*Standardy kontroli w administracji rządowej*” z dnia 31.08.2017 r., tj.:

- 1) legalności – zgodność działania z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, przepisami prawa wewnętrznego, umowami oraz decyzjami i innymi rozstrzygnięciami w sprawach indywidualnych, a także prawidłowość stanowienia przepisów wewnętrznych obowiązujących daną jednostkę,
- 2) celowości – zapewnienie zgodności z celami określonymi dla kontrolowanej jednostki lub działalności, stosowanie metod i środków odpowiednich dla osiągnięcia celów oraz osiągnięcie tych celów (skuteczność),
- 3) rzetelności – wypełniania obowiązków z należytą starannością, sumiennie i terminowo, wykonywanie zobowiązań zgodnie z ich treścią, dokumentowanie działań zgodnie z rzeczywistością, we właściwej formie i wymaganych terminach, zgodnie z wewnętrznymi regułami funkcjonowania jednostki.
- 4) gospodarności – oszczędne i wydajne gospodarowanie środkami, zgodnie z zasadą uzyskiwania najlepszych efektów przy możliwie najmniejszych nakładach.

Oceny dokonano wg czterostopniowej skali ocen przy założeniu, że:

- 1) **Ocena pozytywna:** oznacza, iż funkcjonowanie jednostki w zakresie objętym tematyką kontroli nie budzi żadnych zastrzeżeń; nie stwierdzono uchybień i/lub nieprawidłowości oraz jakichkolwiek skutków finansowych w badanych sprawach (aktach, innych dokumentach, systemach informatycznych), bądź też stwierdzono do 5% uchybień w badanych sprawach.
- 2) **Ocena pozytywna z uchybieniami:** oznacza, iż funkcjonowanie jednostki w zakresie objętym tematyką kontroli nie budzi zastrzeżeń; stwierdzono powyżej 5% uchybień w badanych sprawach (aktach, innych dokumentach, systemach informatycznych), które mogą być łatwo i w krótkim czasie usunięte, a ich charakter nie powoduje kwestionowania funkcjonowania jednostki. Nie stwierdzono występowania skutków finansowych.
- 3) **Ocena pozytywna z nieprawidłowościami:** oznacza, iż funkcjonowanie jednostki w zakresie objętym tematyką kontroli budzi zastrzeżenia; stwierdzono uchybienia i/lub do 25% nieprawidłowości w badanych sprawach (aktach, innych dokumentach, systemach informatycznych), co wymaga podjęcia działań zmierzających do wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości i zapobieżenia ich powstawania w przyszłości.
- 4) **Ocena negatywna;** oznacza, iż funkcjonowanie jednostki w zakresie objętym tematyką kontroli, budzi duże zastrzeżenia ze względu na ilość i charakter stwierdzonych naruszeń; stwierdzono uchybienia i/lub powyżej 25% nieprawidłowości w badanych sprawach (aktach, innych dokumentach, systemach informatycznych), co oznacza, że niezbędne jest wdrożenie natychmiastowych kompleksowych rozwiązań zmierzających do poprawy funkcjonowania

jednostki. Ocena ma zastosowanie w każdym przypadku stwierdzonych oszustw lub nadużyć finansowych.

V.2 Organizacja pracy komórek realizujących zadania z zakresu egzekucji administracyjnej (struktura organizacyjna, liczba pracowników, zasady podziału zadań, zasady ewidencjonowania spraw, prawo wewnętrzne dotyczące kontrolowanego obszaru).

W okresie, którego dotyczyła kontrola, struktura organizacyjna, zadania, nadzór oraz procedury postępowania dotyczące zagadnień związanych z tematem kontroli uregulowane były w:

1. Regulaminie organizacyjnym Urzędu Skarbowego w [redacted], stanowiącym Załącznik do Zarządzenia nr 32/2019 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w [redacted] z dnia 20.05.2019 r.,(K-5-16)
2. Regulaminie organizacyjnym Urzędu Skarbowego w [redacted], stanowiącym Załącznik do Zarządzenia nr 51/2017 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w [redacted] z dnia 09.03.2017r. (K-17-28).
3. „Wytucznych do zarządzania zaległościami podatkowymi w woj. podlaskim.” Część III. Działania podejmowane w ramach postępowań egzekucyjnych, stanowiącym Załącznik do Zarządzenia nr 70/2018 z dnia 29.10.2018 r. (K-29-36)
4. Procedurze wewnętrznej Naczelnika Urzędu Skarbowego w [redacted] nr 3/2018 z dnia 02.05.2018 r.” Nowe zasady wynagradzania prowizyjnego pracowników komórki egzekucyjnej”(K-37-38)

Zadania związane z tematem kontroli realizowane były przez Wieloosobowe Stanowisko Egzekucji Administracyjnej w Urzędzie Skarbowym w [redacted] (zwane dalej komórką egzekucyjną), podlegające Naczelnikowi Urzędu. W komórce egzekucyjnej zatrudnionych było łącznie 4 pracowników, w tym koordynujący pracą wieloosobowego stanowiska pan [redacted] (główny ekspert skarbowy), którego obowiązki zostały określone w „Zakresie obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności” z dnia 19.06.2017 r. i 25.09.2019 r.(K-39-42).

Struktura organizacyjna komórki egzekucyjnej opierała się na modelu, w którym występuje jeden rejon egzekucyjny obejmujący cały teren działania Urzędu Skarbowego w [redacted]. Rejon obsługiwany jest przez jeden zespół egzekucyjny. Zespół składał się z: głównego eksperta skarbowego, jednego kontrolera skarbowego i dwóch starszych poborców skarbowych., Nadzór nad pracą komórki był sprawowany przez głównego eksperta skarbowego. Czynności egzekucyjne w terenie wykonywali starsi poborcy skarbowi, natomiast pozostałe czynności w Urzędzie wykonywali główny ekspert skarbowy, kontroler skarbowy oraz starsi poborcy skarbowi. Po przeanalizowaniu zakresów obowiązków ww. pracowników potwierdzono kompletność zawartych w nich zapisów oraz zgodność z Regulaminem organizacyjnym.(K-43-48)

Organizacja pracy komórki egzekucyjnej w sposób opisany powyżej, uwzględniająca od strony formalnej sposób realizacji zadań w kontrolowanym obszarze, w ocenie kontrolujących umożliwiała realizację zadań określonych w regulaminie organizacyjnym urzędu.

V.3 Wszczynanie egzekucji.

Temat zbadano na podstawie wyników skryptu „stan_sprawy.sql”(K:49-52), który wyselekcjonował ze wszystkich otwartych tytułów wykonawczych (SM, SW, W1, W2, GNMK, GUKS) 50 spraw z najstarszą datą wpływu, odrębnie dla każdej grupy klasyfikacji, przy użyciu metody wyłączającej z próby tytuły wykonawcze, które wpłynęły do organu egzekucyjnego w

okresie 180 dni poprzedzającym wszczęcie kontroli. Poprzez wgląd do akt tych spraw oraz podsystemu EGAPOLTAX dokonano ich opisu (K:53-102), wraz z odnotowaniem nw. informacji:

1. Numer sprawy.
2. NIP zobowiązanego, liczbę tytułów wykonawczych i łączną kwotę zaległości dot. zobowiązanego.
3. Typ klasyfikacji sprawy, kod podstawy prawnej.
4. Kwota należności głównej.
5. Kwota wyegzekwowanej należności głównej.
6. Kwota pozostała do wyegzekwowania:
 - a. Należność główna,
 - b. Koszty egzekucyjne.
7. Data wpływu tytułu wykonawczego.
8. Data wszczęcia egzekucji administracyjnej.
9. Liczba dni od daty wpływu tytułu wykonawczego do dnia wszczęcia egzekucji administracyjnej.
10. Data doręczenia odpisu tytułu wykonawczego zobowiązanemu.
11. Data pierwszego środka egzekucyjnego.
12. Liczba dni od daty wpływu tytułu wykonawczego do dnia pierwszego środka egzekucyjnego.
13. Lista zastosowanych środków egzekucyjnych oraz czynności egzekucyjnych.
14. Poszukiwanie majątku – sprawdzenie :
 - a. czy istniała w czasie prowadzonego postępowania egzekucyjnego w bazach US informacja o zobowiązanym i czy była wykorzystana?
 - b. czy istniała potrzeba pozyskania informacji o majątku od podmiotów zewnętrznych i czy o te informacje wystąpiono?
15. Dane dotyczące zawieszenia postępowania (typ i okres zawieszenia).
16. Informacja o wystąpieniu w sprawie wstrzymania czynności lub postępowania egzekucyjnego.
17. Dane zamieszczone w EGAPOLTAX zgodne są z dokumentami źródłowymi.
18. Terminowość rejestrowania środków egzekucyjnych lub czynności dokonanych w służbie.
19. Realizacja obowiązku wynikającego z art. 55a u.p.e.a .
20. Ocena organu egzekucyjnego dotycząca sposobu dalszego postępowania oraz przewidywanego sposobu zakończenia postępowania egzekucyjnego.

Zgodnie z programem kontroli przyjęto założenie, że od momentu wpływu tytułu wykonawczego do komórki egzekucyjnej do daty wszczęcia egzekucji administracyjnej nie powinno upłynąć więcej niż 60 dni.

W kontrolowanej komórce egzekucyjnej sytuacji takie nie miały miejsca w 2019 roku. Na podstawie raportów z hurtowni WHTAX (skoroszyt 13.1- Mierniki centralne 2019- miernik PE.SWB- Sprawność wszczynania egzekucji podatkowych tytułów wykonawczych czynnych za 2019 rok liczba tytułów czynnych bez wszczęcia wynosiła 1 (K-103). Ponadto na podstawie raportu z systemu e-Orus „ Wykaz tytułów wykonawczych bez czynności lub od x dni lub środka” za okres od 01.01.2000 r. do 31.12.20219 r., nie są wykazywane żadne sprawy bez wszczęcia (K-104-105). Natomiast z wygenerowanego na podstawie skryptu „*stan_sprawy.sql*” raportu wynika, że 60-dniowy termin został przekroczony dla spraw o nr : 69199, 74915, 74133, 72995, 50560, 53953, 54248, 59552, 60858, 63097, 66688 (K-49-52). Opóźnienie we wszczynaniu postępowań egzekucyjnych, zgodnie z udzielonym wyjaśnieniem, wiązało się z wpływem dużej ilości tytułów wykonawczych, szczególnie dotyczących abonamentu RTV. W tamtym okresie powodem wszczynania egzekucji po terminie był też brak w bazach danych Urzędu Skarbowego informacji

o źródłach dochodu, miejscu zatrudnienia, rachunkach bankowych i innych składnikach majątkowych zobowiązanych. W związku z tym tytuły wykonawcze musiały być skierowane do realizacji w terenie przez poborcę, bezpośrednio w miejscu zamieszkania zobowiązanych. Ponadto w badanym okresie w organie egzekucyjnym realizacja tytułów wykonawczych, które musiały być załatwione przez poborcę skarbowego bezpośrednio w miejscu zamieszkania zobowiązanych realizowana była z opóźnieniem, ponieważ zgodnie z udzielonym wyjaśnieniem w związku z częstymi absencjami chorobowymi referenta egzekucji, sprawy związane z zajęciami egzekucyjnymi musieli przejąć poborcy skarbowi, którzy wykonywali dodatkowe zadania, zlecone przez Naczelnika Urzędu. W tym czasie była bardzo duża ilość spraw - średnio 2236 przypadających na 1 pracownika egzekucji. Ponadto od 2011 roku w referacie egzekucji zmniejszyło się zatrudnienie o 1 osobę, ze względu z rozwiązaniem stosunku pracy z inspektorem egzekucji.

V.4 Przebieg postępowania egzekucyjnego (poszukiwanie majątku zobowiązanego, stosowanie środków egzekucyjnych, zawieszenie postępowania).

Sprawdzono, czy w 50-ciu badanych sprawach wygenerowanych przez skrypt „*stan_sprawy.sql*”, przed zastosowaniem środka egzekucyjnego dokonywano czynności celem poszukiwania majątku i źródeł dochodu zobowiązanego w oparciu o informacje własne urzędu, jak również informacje od podmiotów zewnętrznych.

Dokonano oceny skuteczności zastosowania pierwszego środka egzekucyjnego w 10-ciu przypadkach, dobranych metodą niestatystyczną w wnioskowaniu nie matematycznym z 50 wygenerowanych przez skrypt „*stan.sprawy.sql*” Ustalono, że w 3 sprawach: 65103, 53953, 74899 skutecznie zajęto zwrot podatku w US; w 5 sprawach: 83545, 3450654, 85209, 85904, 47468 skutecznie zajęto rachunek bankowy; w 1 sprawie: 84159 skutecznie zajęto świadczenie z ubezpieczenia społecznego jednakże ze względu na brak środków pieniężnych zajęcia nie zostały zrealizowane w całości. W jednej sprawie nr 76621 dwukrotnie dokonano nieskutecznego zajęcia rachunku bankowego i 3 razy sprawa była przydzielona do służby za każdym razem zakończona relacją o niemożności dokonania czynności egzekucyjnych. W pozostałych sprawach organ egzekucyjny wykonywał również inne czynności takie jak: ZIWI, RNDC, zajęcie rachunku bankowego

Stwierdzono, że spośród 10-ciu badanych spraw nie wystąpiły przypadki wysyłania do zobowiązanego wyłącznie odpisu tytułu wykonawczego z informacją o stanie zaległości bez jednoczesnego wykonania czynności zmierzających do zastosowania środka egzekucyjnego.

Ustalono, że wszystkie sprawy były analizowane pod kątem poszukiwania majątku w bazach Urzędu, informacje o zobowiązanych zostały wykorzystane w prowadzonym postępowaniu egzekucyjnym. Ponadto występowało z zapytaniem do podmiotów zewnętrznych o udzielenie dodatkowych informacji w sprawach.

Dokonano sprawdzenia, czy wystąpiły przypadki wielokrotnego (systematycznego) częściowego pobierania pieniędzy od zobowiązanego. Spośród 50-ciu spraw stwierdzono w sprawie 3527949 trzykrotne pobranie pieniędzy od zobowiązanego w urzędzie w miesiącach: październik, listopad 2019 roku i styczeń 2020 roku

Sprawy przeanalizowano także pod kątem występowania przypadków dokonania przez poborcę skarbowego częściowego pobrania egzekwowanej należności bez podjęcia innych czynności egzekucyjnych (np. zajęcia ujawnionego majątku bądź spisania protokołu o stanie majątkowym). Nie stwierdzono takich sytuacji w żadnej z analizowanych spraw.

Zbadano terminowość stosowania kolejnych środków egzekucyjnych.

Wyłączono z badania sprawy, w których postępowania egzekucyjne były zawieszane. Dla potrzeb kontroli przyjęto założenie, że przerwy w dokonywaniu kolejnych czynności egzekucyjnych dłuższe niż 180 dni wymagają wyjaśnień.

W tym celu informatyk pan [imię] sporządził raport o zdarzeniach egzekucyjnych (K:106-114), zawierający listę kolejnych podejmowanych czynności egzekucyjnych w trakcie prowadzonych postępowań egzekucyjnych. Na tej podstawie ustalono, że w 16 sprawach (39,02 %) spośród 41 badanych (po wyłączeniu spraw aktualnie zawieszonych), czynności egzekucyjne podejmowano w terminie powyżej 180 dni. Sytuacje takie wystąpiły w sprawach o numerach: 69199, 74915, 85286, 2421078, 66086, 72995, 75904, 79823, 62484, 75783, 81733, 84748, 50560, 54248, 59552, 66688.

Kierujący komórką egzekucyjną pan [imię] w złożonych wyjaśnieniach stwierdził, że powody przerw w podejmowaniu kolejnych czynności egzekucyjnych wynikają przede wszystkim z:

- trudności z ustaleniem majątku zobowiązanych w terenie, zobowiązani nie przebywają pod wskazanym adresem, dom pod wskazanym adresem jest stale zamknięty a w trakcie prowadzonego postępowania ustalane były informacje np. o nowo założonych rachunkach przez zobowiązanych, podjęciu pracy – zajęcia te są skuteczne lecz ze względu na brak środków na rachunkach, najniższym wynagrodzeniu nie są realizowane przez dłużników zajętej wiaryźności;
- są to sprawy które wpłynęły w 2012, 2013, 2014, 2015 i 2016 roku, natomiast od września 2015 roku ze względu na chorobę 6 miesięczną kontrolera skarbowego oraz od grudnia 2015 roku (również 6 miesięczna absencja chorobowa) starszego poborcy skarbowego, organ egzekucyjny pracował w składzie: komornik skarbowy i starszy poborca skarbowy, po powrocie pracowników ze zwolnień lekarskich zostały częściowo wykorzystane urlopy zaległe, po względnej stabilizacji w drugiej połowie 2016 roku, praktycznie od maja 2017 organ egzekucyjny do maja 2018 roku pracował w składzie 3 osobowym, ze względu na niezatrudnienie starszego poborcy skarbowego, sytuacja taka spowodowała nawarstwienie się zaległości oraz wzrost ilości tytułów wykonawczych na osobę, ze względu na brak w tym okresie służb i pracy w terenie;
- większość tytułów wykonawczych objętych postępowaniem kontrolnym są to tzw. trudne tytuły wykonawcze przy których organ egzekucyjny ma duże problemy ze ściąganiem należności w całości;
- w niektórych sprawach np.: 65103, 53953, 60858 jedynym źródłem zaspakajania jest zwrot podatku PIT po jego rozliczeniu, ponieważ wynagrodzenie za pracę jest niepotrącalne, lub 84159 zajęcie świadczeń z ubezpieczenia społecznego obojga małżonków i comiesięczne potrącanie wiaryźności, z uwagi na znaczne zaległości egzekucja jest rozciągana w czasie;
- absencja pracowników egzekucji oraz bardzo duża ilość spraw przypadająca na 1 pracownika - średnio 2236 , spowodowała nawarstwienie zaległości, które nie można zniwelować w przeciągu krótkiego czasu, przy wzroście spraw wpływających z mandatów i innych wierzycieli podatkowych i niepodatkowych.

Po zbadaniu 50-ciu wytypowanych spraw ustalono, że w 9 przypadkach postępowania egzekucyjne były zawieszane. Na dzień zakończenia niniejszej kontroli nie wystąpiły przesłanki do podjęcia zawieszonych postępowań.

Po przeanalizowaniu akt postępowań egzekucyjnych nie stwierdzono nieprawidłowości pod kątem zastosowania instytucji zawieszenia. Ustalono, że postępowania zawieszano z powodu rozłożenia egzekwowanego zobowiązania na raty, ze względu na śmierć zobowiązanego oraz wnioski ZUS przy tytułach dalszych o zawieszenie postępowania egzekucyjnego (postanowienie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o zawieszeniu postępowania). Poprzez dokonanie wglądu do EGAPOLTAX ustalono, że fakt wydania postanowień w sprawie zawieszanych postępowań odnotowywano także w podsystemie, z wyjątkiem sprawy 74899 – brak odnotowania wydania postanowienia. (K-115).

V.5 Rejestrowanie zdarzeń w podsystemie EGAPOLTAX.

Poprzez wgląd do podsystemu EGAPOLTAX ustalono, że rejestrowanie czynności zajęć wierzytelności oraz nieruchomości odbywało się przy wykorzystaniu funkcji „*Rejestrowanie czynności wykonywanych poza służbą*”. Zajęcia niektórych praw majątkowych, ruchomości, pobrania należności u zobowiązanego i rejestracja relacji o niemożności dokonania czynności egzekucyjnych sporządzanych przez kontrolera skarbowego realizującego pracę w terenie rejestrowane były przy wykorzystaniu funkcji „*Rejestrowanie czynności wykonywanych w służbie*”.

Daty doręczenia odpisów tytułów wykonawczych wprowadzano w polu „*Wykonano dnia*” w trakcie rejestracji czynności „*Doręczenie odpisu tytułu wykonawczego – DODP*”.

Ustaień dokonano na podstawie danych z raportu „*zdarzenia.xls*”, zawierającego listę czynności w wybranych 50-ciu sprawach oraz zdarzeń przypisanych do tych czynności, jak też poprzez wgląd do akt spraw.

Po otrzymaniu potwierdzenia odbioru zawiadomienia o zajęciu przez dłużnika zajętej wierzytelności, fakt ten odnotowywano w podsystemie przy pomocy operacji „*Zarządzanie informacją o wierzytelności*”, wprowadzając odpowiednie informacje w bloku „*Przebieg zajęcia*”.

Operując na próbie 50 wybranych spraw przy wykorzystaniu skryptu *stan_sprawy.sql* otwartych tytułów wykonawczych, sprawdzono poprawność procesów rejestracyjnych. Dla potrzeb kontroli przyjęto założenie, że negatywnie należy oceniać przypadki zarejestrowania czynności po 7 dniach od odebrania służby. Po dokonaniu analizy wytypowanych 50 otwartych tytułów wykonawczych oraz informacji zawartych w podsystemie EGAPOLTAX kontrolujący nie stwierdzili przekroczenia ww. terminu. Ponadto ze znajdujących się w aktach niniejszej kontroli opisów 50-ciu badanych spraw wynika, że dane zamieszczone w EGAPOLTAX były zgodne z dokumentami źródłowymi, z wyjątkiem danych sprawy 66688 – nie naniesiono DODP z datą faktycznego doręczenia (07.11.2014r.) oraz sprawy 75783 – brak zawieszenia sprawy przez ZUS.

Reasumując, analiza 50-ciu badanych spraw nie ujawniła uchybień w procesie rejestracji zdarzeń w podsystemie EGAPOLTAX: Stwierdzono, że odnotowywano informacje uzyskane z innych organów, daty doręczenia odpisów tytułów wykonawczych zobowiązanym, informacje

dotyczącego zawieszenia postępowania egzekucyjnego. Rejestrowane były zdarzenia dla faktycznie dokonanych czynności egzekucyjnych.

V.6 Postępowanie wobec podmiotów generujących kolejne zaległości podatkowe.

Na podstawie raportu z e-ORUS „Wykaz zobowiązanych sumy tytułów wykonawczych – podsystem ds. niestandardowych raportów POLTAX US” oraz wydruków z EgaPoltax ustalono pięć podmiotów z największymi kwotami zaległości sprawy SM w Urzędzie Skarbowym w (K-116-126). Dane ujęto w poniższej tabeli:

Lp	NIP:	zadłużenie bieżące główne (zł)	liczba tytułów wykonawczych
1.		739567,90	18
2.		287656,39	24
3.		163999,60	36
4.		98649,10	2
5.		77520,74	7

Zgodnie z programem kontroli skierowano zapytanie do Naczelnika Urzędu Skarbowego w o wskazanie:

- czy istnieją uregulowania wewnętrzne efektywnie wspomagające działania wobec podmiotów generujących kolejne zaległości podatkowe,
- jaka jest praktyka postępowania wobec w/w podmiotów,
- jakie działania (i z jakim rezultatem) podejmowane były wobec wytypowanych 5 zobowiązanych ?

W złożonych wyjaśnieniach (K-127-128) Naczelnik Urzędu Skarbowego w . stwierdziła, że:

W Urzędzie Skarbowym zadania komórek organizacyjnych zostały określone w regulaminie organizacyjnym oraz w zakresach obowiązków poszczególnych pracowników.

Pracownicy realizują zadania zgodnie z wytycznymi Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w tj. „Wytyczne do zarządzania zaległościami podatkowymi w woj. ”, który określa zadania do realizacji przez poszczególne komórki organizacyjne, w tym komórki do spraw wierzycielskich i egzekucyjnych.

W bieżącej pracy wykorzystywane są również wytyczne i zalecenia Ministerstwa Finansów, zalecenia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej, analizy danych pobieranych z hurtowni WHTAX , raporty z aplikacji POLTAX 2B, EGAPOLTAX, e-ORUS, CZM, POLTAX, SERCE a

także okresowe analizy pracy urzędów skarbowych w woj. administracyjnej.

w zakresie egzekucji

Stalemu, bieżącemu monitorowaniu poddawane są zaległości podatkowe a zwłaszcza zaległości podmiotów generujących kolejne zaległości podatkowe. Praktyką jest:

- cykliczna analiza raportu e-Orus – Wykaz największych dłużników wg. grup podatków” dot. zaległości w kwocie przekraczającej 10 tys. zł, a także raportu z Poltax2B „Wykaz największych dłużników”,*
- co najmniej raz w kwartale organizowane jest spotkanie osób kierujących egzekucją i sprawami wierzycielskimi w celu bieżącej analizy zaległości podatkowych, który po szczegółowym omówieniu sytuacji dłużników tutejszego organu podatkowego, podejmuje działania wobec m.in. największych dłużników oraz zaległości zagrożonych przedawnieniem,*
- bieżące monitorowanie zaległości, dla których zbliża się termin przedawnienia, na podstawie cyklicznych raportów z WHTAX i e-Orus (sporządzanie i analiza raportów dot. przedawnień),*
- w przypadku umorzenia przez organ egzekucyjny postępowania egzekucyjnego z uwagi na stwierdzoną bezskuteczność, podejmowane są działania zmierzające do pozyskania informacji o składnikach majątku, wierzytelnościach, dochodach, danych adresowych zobowiązanego oraz w uzasadnionych przypadkach działania umożliwiające dochodzenie zaległości od osób trzecich,*
- bieżące monitorowanie i analiza sytuacji majątkowej dłużników, generujących kolejne zaległości (raporty e-Orus, Księgi Wieczyste, WRO-SYSTEM, CEPIK, CZM, Egzekutor),*
- bieżące monitorowanie i analiza sytuacji dłużników, posiadających najstarsze zaległości (raporty e-Orus, Księgi Wieczyste, WRO-SYSTEM, CEPIK, CZM),*
- wystawianie niezwłocznie upomnień i tytułów dla dłużników, wobec których już prowadzona jest egzekucja za okresy wcześniejsze,*
- monitorowanie dłużników poprzez raport POLTAX 2B – „zaległości z doręczonym upomnieniem a nie objęte tytułem egzekucyjnym”,*
- analiza raportów skuteczności miękkiej egzekucji celem wyeliminowania podmiotów, wobec których egzekucja jest prowadzona za okresy wcześniejsze a dotychczasowe działania w ramach tzw. „miękkiej egzekucji” nie przyniosły efektu,*
- niezwłoczne przekazywanie do organu egzekucyjnego tytułów egzekucyjnych wraz z informacją o sytuacji majątkowej dłużnika*
- w przypadku istnienia przesłanek, wszczynanie postępowań o orzeczenie odpowiedzialności osób trzecich, m.in. na podstawie informacji z egzekucji,*
- niezwłoczne dokonywanie wpisów hipoteki przymusowej oraz zastawu skarbowego w przypadku posiadania przez zobowiązanego majątku, na którym można zabezpieczyć zaległość,*
- sporządzanie zawiadomień o popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia skarbowego do komórki spraw karnych skarbowych,*
- bieżące wszczynanie egzekucji po otrzymaniu tytułu wykonawczego,*

- analiza raportów e-Orus lub skryptów hurtowni WHTAX – wykaz tytułów wykonawczych, które wpłynęły w okresie (czynne, wg klasyfikacji Spraw SM) lub skrypty hurtowni WHTAX (kwoty zaległości objęte tytułami wykonawczymi do załatwienia) – nie rzadziej niż raz w kwartale celem szczegółowego omówienia stanu realizacji postępowania egzekucyjnego,

- pracownik komórki egzekucyjnej niezwłocznie po otrzymaniu tytułu dokonuje jego rejestracji w systemie EGAPOLTAX i jednocześnie stosuje środek egzekucyjny wykorzystując w tym celu wszystkie dostępne informacje, tj.:

a) informacje o rachunku bankowym zawarte w tytule wykonawczym,

b) informacje o rachunkach bankowych pozyskane w aplikacji STIR (osoby prowadzące działalność gospodarczą) i OGNIVO (wszystkie podmioty),

c) informacje z aplikacji POLTAX (płatnik, rodzaj i miejsce prowadzonej działalności gospodarczej, dane rejestracyjne),

d) informacje o transakcjach wg raportów CZM, e-Orus, POLTAX, WRO-SYSTEM,

e) informacje uzyskane w toku prowadzonych postępowań podatkowych, kontroli czy znajdujące się w aktach podatkowych,

f) informacje uzyskane w toku postępowań egzekucyjnych lub zabezpieczających,

g) wszelkie inne informacje dopuszczone prawem, w tym m.in. informacje uzyskane za pośrednictwem Internetu, notatki z miejsca oględzin miejsc prowadzonej działalności,

- niezwłoczne ustalenie stanu majątkowego poprzez spisanie protokołu o stanie majątkowym zobowiązanego, a w przypadku niemożności jego spisania lub w przypadkach budzących wątpliwość występowanie do sądu o wyjawienie majątku,

- niezwłoczne kierowanie zapytań do właściwych organów o informację o płatniku składek na ubezpieczenie ZUS, KRUS, Centralnej Informacji Ksiąg Wieczystych, wykazu z rejestru gruntów, informację o posiadanych pojazdach- CEPIK,

- wykorzystywanie informacji o kontrahentach, w tym plików JPK celem ustalenia kontrahentów (zajęcie wierzytelności),

- sporządzanie wniosków o wykreślenie podatników z rejestru VAT po spełnieniu kryteriów zawartych w wytycznych MF – „Wytyczne do organizacji prac urzędów skarbowych w zakresie podatku od towarów i usług- marzec 2016 r.”

- bieżąca współpraca i czynny udział wszystkich pracowników poszczególnych komórek Urzędu Skarbowego w procesie zarządzania zaległościami tj.:

- w ramach działań kontrolnych i toczącego się postępowania podatkowego (niezwłoczne zebranie i przeanalizowanie informacji czy w danej sprawie nie zachodzi uzasadniona obawa, że zobowiązanie podatkowe ustalone w toku kontroli lub postępowań podatkowych nie zostaną wykonane, stwierdzenie przesłanek do wydania decyzji zabezpieczającej.)

Proces zarządzania zaległościami to stały nadzór nad zaległościami podatkowymi od chwili ich powstania aż do momentu ich wygaśnięcia oraz spójne wykorzystanie wszystkich dostępnych instrumentów służących wzrostowi stopnia dobrowolnego regulowania zobowiązań

podatkowych. Bieżące i efektywne wspomaganie działań wobec podmiotów generujących kolejne zaległości podatkowe oraz realizacja praktyk postępowania wobec tych podmiotów zapobiega wzrostowi zaległości, a tym samym zwiększeniu dochodów budżetowych.

Po zbadaniu 5 spraw z raportu (K-116-126) ustalono, że w przedmiotowych sprawach zaległości znajdują się na wydruku od 2013 roku. Dotyczy to zobowiązanych od NIP: do NIP:

Nie kwestionuje się podejmowanych działań. Po zbadaniu pięciu spraw oraz mając na uwadze złożone wyjaśnienia stwierdzono, że przedstawiona przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w praktyka postępowania wobec podmiotów generujących kolejne zaległości podatkowe była stosowana prawidłowo. Mianowicie dokonywano m.in. analizy sytuacji majątkowej podatników oraz na bieżąco monitorowano stan zaległości i stopień realizacji zobowiązań przez podatników. Dokonywano zajęć wierzytelności na podstawie JPK. Wykonano także czynności w ramach poszukiwania majątku. Organ egzekucyjny przeprowadził u dłużnika zajętej wierzytelności kontrolę prawidłowości realizacji zastosowanego środka egzekucyjnego w ramach art. 71a, w sprawach zobowiązanego o nr NIP , oraz zlecił dokonanie kontroli do innego US w sprawie zobowiązanego o nr NIP: . Organ egzekucyjny wnioskował o wpis w KW hipoteki przymusowej lub zastawu skarbowego, jeżeli prowadzone postępowanie egzekucyjne nie przynosiło efektów finansowych . W ramach działań dotyczących zastosowania sankcji karnych określonych przepisami Kodeksu karnego skarbowego, sporządzano i przekazywano oskarżycielowi skarbowemu informacje o naruszeniu przepisów prawa podatkowego.

VI. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.

1. W 16 sprawach (39,02 %) spośród 41 badanych (po wyłączeniu spraw aktualnie zawieszonych i wstrzymanych) stwierdzono przerwy w dokonywaniu kolejnych czynności egzekucyjnych dłuższe niż 180 dni.

Przyczyna: Trudności z ustaleniem majątku zobowiązanych w terenie, nieobecność zobowiązanych pod wskazanym adresem, trudne tytuły wykonawcze przy których organ egzekucyjny ma duże problemy z zastosowaniem jakiegokolwiek skutecznego środka egzekucyjnego

Skutek: Zwłoka w prowadzeniu postępowań egzekucyjnych.

2. Trzy przypadki nieodnotowania zdarzeń w EGAPOLTAX: w jednej sprawie nie naniesiono DODP z datą faktycznego doręczenia, w drugiej sprawie brak odnotowania zawieszenia sprawy przez ZUS, oraz w kolejnej sprawie brak odnotowania wydania postanowienia.

Przyczyna: Spiętrzenie pracy w dziale egzekucyjnym, absencja chorobowa pracowników.

Skutek: Brak kompletnych danych w EGAPOLTAX.

3. W 11 sprawach został przekroczony 60-dniowy termin wszczęcia postępowań egzekucyjnych.

Przyczyna: Spiętrzenie prac w dziale egzekucyjnym, absencja chorobowa pracowników. Napływ dużej ilości tytułów wykonawczych szczególnie dotyczących abonamentu RTV w latach 2012 do 2015.

Skutek: Zwłoka w prowadzeniu postępowań egzekucyjnych.

Dla wyliczenia ogólnej oceny kontroli przyjęto następujące zestawienie:

Lp	ZAGADNIENIE	WAGA (%)	OCENA CZĄSTKOWA	OCENA OGÓLNA
	[2]	[3]	[4]	[5]=[3] x [4]
1	Organizacja pracy	10	pozytywna 4	40
2	Wszczynianie egzekucji (badanie dotyczące 50 tytułów wykonawczych)	20	pozytywna z uchybieniami 3	60
3	Przebieg postępowania egzekucyjnego (badanie dotyczące 50 tytułów wykonawczych)	35	pozytywna z nieprawidłowościami 2	70
4	Rejestracja danych w podsystemie EGAPOLTAX	15	pozytywna 4	60
5	Postępowanie wobec podmiotów generujących kolejne zaległości podatkowe	20	pozytywna 4	80
Ocena ogólna: (2x3)/100				3,10

Zgodnie z programem kontroli: ocena pozytywna z uchybieniami.

Ocenę ogólną skontrolowanej działalności ustalono w oparciu o średnią ważoną z ocen cząstkowych poprzez:

- 1) przypisanie poszczególnym ocenom cząstkowym punktów od 1 do 4 (ocena pozytywna: 4, ocena pozytywna z uchybieniami – 3, ocena pozytywna z nieprawidłowościami – 2, ocena negatywna – 1),
- 2) pomnożenie punktów przyznanych danej ocenie cząstkowej przez wagę przypisaną określone mu zagadnieniu,
- 3) zsumowanie punktów uzyskanych w czterech zagadnieniach podlegających ocenom cząstkowym i podzielenie ich przez 100,
- 4) przełożenie na ocenę ogólną wyniku wg założenia:
 - do 1,50 – ocena negatywna,
 - od 1,51 do 2,50 – ocena pozytywna z nieprawidłowościami,
 - od 2,51 do 3,50 – ocena pozytywna z uchybieniami,
 - od 3,51 – ocena pozytywna.

VII. Informacje pozostałe.

1. Ostatnie czynności kontrolne przeprowadzone w kontrolowanej jednostce w kontrolowanym zakresie oraz zalecenia:

W okresie ostatnich 3 lat nie przeprowadzono w Urzędzie Skarbowym w ... kontroli w weryfikowanym obszarze.

2. Informacje dotyczące działalności jednostki z zakresu objętego kontrolą:

W wyniku przeprowadzonych kontroli funkcjonalnych w 2019 roku (2 kontrole) w zakresie terminowości wszczynania egzekucji oraz skuteczności zastosowanych środków egzekucyjnych, terminowości i kompletności wprowadzania i zatwierdzania danych do użytkowych programów komputerowych. Wydano następujące zalecenia:

- wprowadzać prawidłowe rachunki wierzyciela podane w tytułach wykonawczych,
- przy migracji tytułów wykonawczych wybierać z listy prawidłowy rachunek bankowy lub wprowadzić taki rachunek w razie jego braku,

- dokonywać czynności egzekucyjnych nie później niż 6 miesięcy od dnia zastosowania poprzedniej czynności o ile brak jest realizacji tytułu,
- analizować sprawy bez wszczęcia egzekucji poprzez wydruk z e-Orus i dokonywać bezzwłocznie wszczęcia nie później niż 60 dni.

3. Skargi i wnioski dotyczące zakresu kontroli z ostatnich dwóch lat:

Brak skarg i wniosków w kontrolowanym obszarze.

Uwzględniając powyższe ustalenia, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15.07.2011 r. o kontroli w administracji rządowej, Dyrektor Izby Administracji Skarbowej zaleca:

1. Eliminować przypadki nieuzasadnionych przerw w podejmowaniu kolejnych czynności egzekucyjnych powyżej 180 dni.
2. Odnotowywać w systemie Egapoltax wszystkie informacje dotyczące zdarzeń występujących w czasie postępowania egzekucyjnego, w tym fakt wydania postanowienia o zawieszeniu postępowania egzekucyjnego.
3. Wyeliminować przypadki nieuzasadnionego opóźnienia wszczynania egzekucji poprzez niezwłoczne podejmowanie odpowiednich czynności egzekucyjnych.
4. Zintensyfikować kontrolę funkcjonalną w obszarze objętym niniejszą kontrolą.

Na podstawie art. 46 ust.3 pkt 3 ww. ustawy Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w wyznacza 30 dniowy termin, od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, na złożenie informacji o sposobie wykonania zaleceń, w tym o działaniach usprawniających funkcjonowanie Urzędu w tym zakresie.

Ponadto Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w informuje, że stosownie do pisma z 10.09.2014 r. nr KW.070/7/14, każdorazowo w terminie 9 miesięcy należy przekazywać informacje o rezultatach wdrożonych zaleceń pokontrolnych wydanych w wyniku kontroli, w których wskazane zostały nieprawidłowości bądź uchybienia. Termin 9 miesięczny należy liczyć od dnia wskazanego w wystąpieniu pokontrolnym na złożenie informacji o sposobie realizacji zaleceń.

Dyrektor
Izby Administracji Skarbowej
z upoważnienia

Zastępca Dyrektora

Sporządzono w 2 egz.:

- egz. nr 1 – Naczelnik Urzędu Skarbowego w
- egz. nr 2 – a/a.